

Pligt til at hemmeligholde — kan tænkes at fremkalde rundt omkring i den Befolkning, der faar oplyst, hvorledes hele Sagen er gaaet. Jeg synes, at der her foreligger et Forsøg paa at trænge ind i det mere intime Forhold, kan jeg sige, mellem de næringsdrivende og dem, der er sat til at vaage over de paagældende Virksomheders Drift i Overensstemmelse med Loven; paa noget, som kan give Anledning til Ting, der ikke er helt tiltalende. Derfor har jeg kunnet tiltræde det Forslag, som gaar ud paa at bortfjerne denne Bestemmelse.

Saa er der Spørgsmaalet om Kommuneafstemningerne. I den Henseende har jeg allerede i mine første Bemærkninger udtrykkelig gjort opmærksom paa, at jeg ønsker Kommuneafstemningerne lovfæstet, men jeg ønsker rigtignok ogsaa, at denne Fastslaaen af Kommuneafstemningen som et særdeles betydende Led ved de Afgørelser, her er Tale om, bør ledsages af Bestemmelser, som sikrer, at der ved Kommuneafstemningen virkelig udtrykkes en Opfattelse, som deles af et betydeligt Tal af Kommunens Beboere. Nu kan det ærede 7de Medlem for 5te Kreds (Holdgaard) vel sige, at der jo ikke hidtil er foretaget Kommuneafstemninger, som har været rene Karikaturer af Afstemninger, og at hvis saadanne skulde have været foretaget, maatte han bede om at blive oplyst derom. Jeg vil ikke bestride Berettigelsen af det, det ærede Medlem sagde i denne Sammenhæng; jeg ved heller ikke af, at der har været afholdt Afstemninger, som har været rene Karikaturer. Men at der har været afholdt Afstemninger, hvor et forholdsvist meget lille Tal af Beboerne har truffet en saadan Afgørelse, er der ikke nogen som helst Tvivl om, ligesom der i mange Kommuner har været Afstemninger om, hvorvidt en Beværtning skulde opretholdes, eller en Bevilling skulde gives, hvor det var den Del af Kommunens Beboere, som overhovedet aldrig kom i vedkommende Beværtning, eller som overhovedet aldrig vilde komme i Berøring med vedkommende Bevilling, som har truffet Afgørelsen, medens Befolkningen i den Del af Kommunen, hvor Beværtningen laa, stillede sig paa anden Maade. Jeg har saaledes haft det Særsyn ved en Kommuneafstemning, som fandt Sted for ikke saa ret lang Tid siden, og som angik en Kro i en Stationsby, at Flertallet af Stationsbyens Beboere stemte for, at Bevillingen skulde bevares; medens Beboerne i to andre Byer i Kommunen stemte for, at Bevillingen skulde fratages. De blev Flertal, og Bevillingen faldt væk. Det hele Forhold var

mig imidlertid paafaldende. Da jeg havde Besøg af forskellige Deputationer baade for og imod, spurgte jeg derfor, hvorledes det gik til, at denne Afstemning fordelte sig paa den mærkelige Maade, at lige omkring Stationsbyen, hvor Kroen ligger, stemte man for Bevillingen, men i de to andre Hjørner af Kommunen stemte man imod. Svaret blev: Jo, det er en ganske naturlig Følge af, at Beboerne i den ene Ende af Kommunen har en Kro, der ligger i Nabokommunen, og det er den, de besøger; i det andet Hjørne af Kommunen har de en Kro, som ligger i en anden Nabokommune, og det er den, de besøger. Naar de paagældende alligevel har deres Kro i Behold, kan de sagtens lade Dyden sejre og stemme den eneste Kro, der findes i Kommunen, ned.

Jeg synes, det er rimeligt, at man faar en saadan Ordning paa dette Punkt, at Kommuneafstemningen virkelig giver Udtryk for Opfattelsen af dette Spørgsmaal hos et betydeligt Tal af Kommunens Beboere. Om det skal være 25 pCt. eller 35 pCt., der skal deltage i Afstemningen, om der for at Afgørelsen skal have Vægt, skal være den ene eller den anden kvalificerede Majoritet, det ligger der efter min Opfattelse egentlig talt mindre Vægt paa, naar der blot indsættes et saadant Tal, at det Krav sker Fyldest, som jeg mener, der maa stilles til en Kommuneafstemning. Derfor har jeg ud fra den Betragtning, at det vil være ønskeligt ved dette Lovforslags Færdiggørelse i indeværende Samling fra det høje Landsting at faa klarlagt, om der her i Tinget er et Flertal, som deler denne Betragtning eller ikke, tiltraadt de Ændringsforslag, der tilsigter at fastsætte saadanne Bestemmelser, idet jeg saa maa forbeholde mig ved en yderligere Bearbejden af Lovforslaget, inden jeg fremsætter et Lovforslag for den høje Rigsdag i den kommende Samling, at tage under Overvejelse, om man alligevel skal blive staaende ved de Tal, der nu fastsættes, eller om man eventuelt skal stille Forslag om andre.

Jeg tror hermed at have omtalt en Række af de væsentligste Punkter, som her har været fremdraget, og skal endnu kun gøre et Par Bemærkninger. Der er stillet et Ændringsforslag under Nr. 15, som baade det ærede 7de Medlem for 5te Kreds (Holdgaard) og det ærede 11te Medlem for 5te Kreds (Olga Knudsen) har udtalt sig om, og som gaar ud paa, at Gæstgiverier paa Landet bør lægges ind under de samme Bestemmelser, hvad kommunale Afstemninger angaar, som selve Beværtningerne. Jeg tror, at man bør undlade at stemme for